

Pedagogisch beleidsplan algemeen



Kinderopvang, peuteropvang,
buitenschoolse opvang

oktober 2017



Voorwoord

Winterswijk, oktober 2017

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van SWW Kinderopvang BV. Het algemeen pedagogisch beleidsplan is ontwikkeld om eenduidigheid en structuur in het pedagogisch beleid van onze organisatie te waarborgen.

Kinderen die de kinderopvang bezoeken krijgen te maken met twee verschillende aspecten: de wereld thuis en de wereld van de kinderopvang. Wij vinden het belangrijk dat ouders op de hoogte zijn van wat er op de kinderopvang gebeurt en welke pedagogische uitgangspunten en regels er gehanteerd worden.

Het pedagogisch beleidsplan is van toepassing op al onze kinderopvang 0-4, peuteropvang 2-4 en buitenschoolse opvang 4-13. Als we over kinderopvang spreken omvat deze term al onze opvangsoorten.

Naast het algemeen pedagogisch beleidsplan heeft elk onderdeel een eigen pedagogisch werkplan. In het pedagogisch werkplan vindt u de uitwerking van het pedagogisch beleid, de vier pedagogische opvoedingsdoelen en praktische informatie over de groep.

Het pedagogisch beleidsplan is in 2013 ontwikkeld door de pedagogisch beleidsmedewerker in samenwerking met de Beleidsgroep pedagogisch proces. De oudercommissie heeft het conceptplan bestudeerd en advies gegeven. Vervolgens is het beleidsplan definitief gemaakt. In 2015 is het plan herzien en op onderdelen aangepast. In 2017 is het plan n.a.v. van de Wet IKK opnieuw herzien.

Pedagogisch beleid is geen vaststaand gegeven, maar blijft zich in de loop der tijd steeds verder ontwikkelen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe pedagogische inzichten of ontwikkelingen in de praktijk. Het pedagogisch beleidsplan wordt een keer per jaar geëvalueerd en indien nodig wordt het op onderdelen aangevuld of gewijzigd.

We wensen u veel leesplezier toe!

Inhoud

Inleiding	5
1. Visie en missie	6
▪ Herkomst pedagogische visie	
▪ Visie op kinderopvang	
▪ Visie op kinderen	
▪ Missie SWW Kinderopvang	
▪ Pedagogische uitgangspunten	
2. Pedagogische opvoedingsdoelen	8
▪ Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid	
▪ Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties	
▪ Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties	
▪ Bieden van kansen om waarden en normen eigen te maken	
▪ Pedagogische opvoedingsdoelen en de praktijk	
3. Ontwikkeling en begeleiding van kinderen	10
▪ BeweegWijs	
▪ Piramide	
▪ Observeren en signaleren	
▪ Ontwikkelingsvolgmodel	
▪ Meldcode	
▪ Ondersteuning en begeleiding pedagogisch medewerkers	
▪ Ouders informeren en doorverwijzen	
▪ Kindbespreking	
▪ VVE begeleidingstraject	
▪ Interne informatieoverdracht	
4. Algemene informatie	16
▪ Pedagogisch medewerkers en stagiaires	
▪ Drie-uurs regeling	
▪ Stamgroep en groepsgrootte	
▪ Vaste-gezichten criterium	
▪ Open deurenbeleid	
▪ Activiteiten buiten de stamgroep	
▪ Samenvoegen van stamgroepen	
▪ Opvang in een andere stamgroep	
▪ Afnemen van extra dag(delen) en ruildagen	
▪ Flexibele opvang	
▪ Oudercontacten	
▪ Ouders en medezeggenschap	
▪ Vierogenprincipe	
▪ Achterwacht	
▪ Wennen	
▪ Gymkids	
▪ Externe contacten	
▪ Klachten	

5. Veiligheid en Gezondheid	21
▪ Risico inventarisatie	
▪ Huisregels	
▪ Voeding	
▪ Ziekte en medicijnen	
▪ Veiligheid en hygiëne	
▪ Huisvesting	
▪ VOG	
6. Verwijzing naar overige informatie	23

Inleiding

SWW Kinderopvang BV biedt opvang aan kinderen van 0 tot 13 jaar in kinderopvanggroepen, peuteropvanggroepen en buitenschoolse opvanggroepen. Ouders wordt zo de mogelijkheid geboden te werken, te studeren of andere maatschappelijke activiteiten te ontplooiën.

Met dit beleidsplan geven we ouders inzicht in onze werkwijze en pedagogische uitgangspunten en het geeft pedagogisch medewerkers richting en houvast bij het pedagogisch handelen op de groep. Het beleidsplan is het gemeenschappelijke kader van waaruit gehandeld wordt en dient als uitgangspunt voor de pedagogische werkplannen per groep.

Het vastleggen van een pedagogisch beleid vinden we belangrijk om de volgende redenen:

- we willen een eenduidige pedagogische kwaliteit ontwikkelen en vasthouden
- we willen deze pedagogische kwaliteit kunnen bewaken
- we kunnen nagaan of we bereiken wat we willen bereiken en elkaar aanspreken op onze pedagogische afspraken
- het pedagogisch beleidsplan biedt ons steun bij ons werk met de kinderen
- we kunnen op deze manier aan ouders en andere buitenstaanders duidelijk maken hoe we werken. We kunnen ons profileren op ons pedagogisch beleid

In dit beleidsplan wordt gesproken over wij. Daarmee wordt de organisatie in zijn algemeenheid en de pedagogisch medewerkers in het bijzonder bedoeld.

Het pedagogisch beleidsplan is te vinden op de website van SWW Kinderopvang, www.swwkinderopvang.nl en op te vragen bij de locatiemanager.

1. Visie en missie

SWW Kinderopvang BV ziet zich als medeopvoeder naast de ouders als primaire opvoeder. Vanuit dit uitgangspunt worden kinderen begeleid in het opgroeien en stimuleren de pedagogisch medewerkers kinderen in hun ontwikkeling. Veiligheid en vertrouwen zijn basisbegrippen in de opvang net als samenwerking met ouders, waardoor de afstemming over de opvoeding van de kinderen optimaal kan plaatsvinden.

Herkomst pedagogische visie

Het VN-verdrag voor de rechten van het kind dat Nederland in 1995 heeft ondertekend, de Wet kinderopvang die in januari 2005 in werking is getreden, het Convenant kinderopvang uit december 2013 en het Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar en 4-13 jaar, ligt ten grondslag aan ons pedagogisch beleidsplan.

De Wet kinderopvang stelt voorwaarden aan kinderopvang en regelt de kwaliteit in algemene termen. Door de brancheorganisaties is een convenant ondertekend waarin basiseisen aan de kwaliteit in de kinderopvang worden gesteld op meer gedetailleerde uitvoeringsregels. De theorie van professor J.M.A. Riksen-Walraven* ligt hieraan ten grondslag. Deze theorie omschrijft vier pedagogische opvoedingsdoelen die betrekking hebben op emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en het overdragen van waarden en normen. Deze theorie zit verweven in ons pedagogisch beleidsplan.

In 2009 is in samenwerking met het Landelijk pedagogenplatform en medewerkers uit het veld het Pedagogisch kader 0-4 jaar opgesteld en in 2011 het Pedagogisch kader 4-13 jaar. Het kader is bedoeld ter kwaliteitsverbetering van de sector kinderopvang. Het biedt een beschrijving van hoe kinderen leren en wat ze moeten leren. Het beschrijft globale doelen en competentiegebieden voor kinderen en biedt een leidraad voor de wijze waarop pedagogisch medewerkers de kinderen kunnen begeleiden in hun ontwikkeling.

* *Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang* door Professor J.M.A. Riksen-Walraven (Riksen-Walraven 2000)

Visie op kinderopvang

Het individu en respect hebben voor kinderen staat centraal. Er heerst een pedagogisch klimaat, waarin ruimte voor groepsopvoeding en voor individuele ontplooiing van kinderen aanwezig is.

Buiten de dagelijkse verzorging van kinderen, biedt de omgeving een stimulans aan kinderen om zich zowel lichamelijk, sociaal-emotioneel, creatief, taalvaardig en verstandelijk te ontwikkelen. Maar ook biedt het een klimaat waar kinderen zich bewust worden van maatschappelijke gangbare normen en waarden, waarbij de eigenheid van ieders (culturele) achtergrond gerespecteerd wordt, zolang dit niet in strijd is met de uitgangspunten van het pedagogisch beleid.

Visie op kinderen

Ieder kind is uniek, heeft eigen wensen en mogelijkheden. Elk kind heeft recht op respect voor dit eigene. De manier waarop een kind zich ontplooit en het tempo waarop dit gebeurt, zijn mede afhankelijk van de mensen en de wereld om hem heen. Om zich te kunnen ontwikkelen heeft een kind zowel veiligheid als uitdaging nodig.

Een kind heeft behoefte aan veiligheid, geborgenheid, het weten waar het aan toe is. Deze veiligheid zoekt het bij mensen om hem heen: opvoeders, broertjes en zusjes, vriendjes. Het kind wil zich door deze personen geaccepteerd voelen. Ook de directe omgeving (zijn bed, slaapkamer,

huis, groepsruimte, kindercentrum) is van belang voor het gevoel van veiligheid. Een kind kan zich pas ontplooiën als het zich veilig en geborgen voelt.

Een kind heeft ook een enorme drang om zijn omgeving te onderzoeken, te ervaren en te ontdekken. Soms doet hij dit alleen, maar veel vaker samen met anderen: opvoeders, broertjes en zusjes, vriendjes. Kinderen zijn van nature competente wezens, ontdekkingsreizigers, die ook zelf hun leerproces vormgeven. Hiertoe hebben ze ruimte nodig. Kinderen willen invloed uitoefenen op hun omgeving, dingen voor elkaar krijgen. Als dit lukt, ontwikkelen ze zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.

Missie SWW Kinderopvang

Onder missie verstaan wij de opdracht die wij onszelf geven, wat willen we zijn en waar staan we voor. De missie die SWW Kinderopvang wil uitdragen is: wij zorgen voor kwalitatief goede opvang, bieden continuïteit en zijn flexibel in ons aanbod. Wij zien onszelf als partners in de opvoeding!

Toelichting:

bij SWW Kinderopvang werken gediplomeerde pedagogisch medewerkers die de kwaliteit van hun pedagogisch handelen blijvend onder de aandacht houden. In kindvriendelijke accommodaties werken vaste teams aan de vier pedagogische opvoedingsdoelen: emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties, het eigen maken van waarden en normen en het ontwikkelen van sociale competenties. Met ons veelzijdige aanbod komen wij tegemoet aan de wensen van ouders/verzorgers.

Pedagogische uitgangspunten

Als basis voor ons pedagogisch beleid gelden de onderstaande uitgangspunten:

- Bij ons staat het kind centraal en dat is terug te zien in onze pedagogische werkwijze. Door goed te kijken en luisteren naar kinderen, kunnen wij optimaal op hun behoeften inspelen.
- Elk kind heeft het recht om onvoorwaardelijk geaccepteerd te worden. Wij geven kinderen de ruimte om zich op eigen wijze te ontwikkelen.
- Een kind heeft basisbehoeften, zoals de behoefte aan voeding, aandacht, respect en genegenheid. Wij proberen zoveel mogelijk aan deze behoeften te voldoen.
- Wij richten ons op de ontplooiing van een kind tot een zelfstandig, creatief, assertief en sociaal vaardig persoon.
- Kinderen hebben van nature een drang om de wereld te leren kennen. Elk in hun eigen tempo en op hun eigen manier. Wij hebben oog voor de behoefte van ieder kind en spelen hier op in.
- Een kind heeft recht op individuele aandacht en zorg, waarbij tevens rekening wordt gehouden met het belang van de groep in het geheel. Het individu mag niet lijden onder de groep, maar de groep mag ook niet lijden onder het individu.
- Het is belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt; een kind moet bekend zijn met de plaats, de manier van opvang en door welke pedagogisch medewerker hij/zij wordt opgevangen. Daarom hebben de kinderen bij ons een vaste groep met zoveel mogelijk vaste pedagogisch medewerkers gedurende de vaste opvangdagen.

De ouder blijft de primaire opvoeder als de opvoeding voor een deel wordt overgenomen door de kinderopvang. Er wordt, zover dat mogelijk is, rekening gehouden met de wensen van de ouders betreffende de verzorging en opvoeding van hun kind. Door het uitwisselen van informatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers heeft de ouder inzicht in wat er gebeurt op een groep. We spreken dan over een gedeelde opvoeding.

2. Pedagogische opvoedingsdoelen

De pedagogische opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven zijn onderdeel van de pedagogische doelstellingen van SWW Kinderopvang BV en vertaald naar de opvoedingssituaties binnen de eigen groepen.

1. Het aanbieden aan kinderen van een gevoel van emotionele veiligheid
Heeft het kind het naar zijn zin?
2. Kinderen gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
Heeft het kind iets geleerd dat zinvol voor hem is?
3. Kinderen gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
Heeft het kind met andere kinderen gespeeld?
4. Kinderen de kans bieden om zich normen en waarden, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken
Heeft het kind geleerd om op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Werken aan emotionele veiligheid betekent zorgen voor een emotioneel veilige basis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.

We vinden het belangrijk dat kinderen zich prettig en op hun gemak voelen, dat ze zich veilig en geborgen voelen. Vanuit dit gevoel van veiligheid gaan ze op onderzoek uit, maken ze contact en ontwikkelen ze zich.

Om zich geborgen te voelen, moet een kind merken dat hij geaccepteerd wordt, dat we hem en zijn behoeften kennen, dat we hier op inspelen en dat hij op ons kan terugvallen. Daarnaast moet een kind structuur en duidelijkheid ervaren, weten waar hij aan toe is.

Het bieden van veiligheid is heel belangrijk: het draagt bij aan het welbevinden van kinderen. Als een kind zich veilig voelt en op z'n gemak kan het zich optimaal ontwikkelen tot een evenwichtig mens.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Elk kind heeft een eigen karakter, eigen mogelijkheden en eigen persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Als een kind deze kenmerken heeft, kan het op een verstandige manier problemen aanpakken en zich goed aanpassen aan veranderingen. Jonge kinderen leren deze kenmerken door te spelen en te ontdekken. Door veel uit te proberen, veel mee te maken en veel te oefenen ontdekt een kind zijn eigen mogelijkheden. Ieder kind wil graag ontdekken en spelen, dat hoort bij opgroeien. Hoe meer kans een kind krijgt om te ontdekken, hoe meer hij zijn persoonlijke competenties kan ontwikkelen en hoe beter hij zich later als volwassene zelfstandig, creatief en onafhankelijk kan gedragen. Ieder kind ontwikkelt zich in een eigen tempo, op een eigen manier. Ieder kind heeft de 'drang' om zich te ontwikkelen. 'Sneller' is niet 'beter'. We zijn er van overtuigd dat wanneer een kind ergens aandacht voor heeft, het spelenderwijs en met veel plezier leert. Dit betekent voor ons dat wij goed moeten kijken naar de leefwereld van een kind, waar het behoefte aan heeft, waar het mee bezig is, en welke betekenis dit voor het kind heeft. Het initiatief van kinderen, de keuzes die zij maken, vinden wij erg belangrijk. Wij proberen hier waar mogelijk op in te spelen.

Om kinderen de kans te geven al hun mogelijkheden te ontplooien, bieden wij een breed aanbod aan speelgoed, spelmateriaal en activiteiten en stimuleren we de kinderen hier gebruik van te maken.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties

Contacten tussen kinderen zijn vanzelfsprekend in de kinderopvang. Kinderen hebben er speelgenoten en kunnen er sociale vaardigheden opdoen. Kinderen leren zich in een ander verplaatsen, met elkaar communiceren, samenwerken, anderen helpen, voor zichzelf opkomen en conflicten voorkomen en oplossen.

Werken aan sociale competenties betekent vaardigheden en kennis hebben over hoe je met anderen omgaat, hoe je rekening met elkaar houdt. Overal hebben kinderen te maken met andere mensen en andere manieren, in het gezin, op straat, bij de sportclub, op school, bij de kinderopvang. Al die plaatsen zijn leerplekken om te kunnen samenleven. Kinderen leren dit op de opvang door samen te spelen, ruzie te maken en het weer goed te maken, elkaar te helpen en verdriet te delen door te praten over wat ze mee maken.

Kinderen zijn van nature sociale wezens, zoeken contact met elkaar, kijken naar elkaar, zoeken elkaar op. Vanaf heel jonge leeftijd beginnen kinderen al contact te zoeken, zowel met hun ouders en de pedagogisch medewerkers als met andere kinderen. Het begint met kijken, lachen, imiteren, nog eens kijken, nadoen, herhalen, kijken of de ander het ziet. De eerste vormen van samenspelen gaan spontaan als iets hun gezamenlijke aandacht trekt.

Maar het is niet zo dat samenspelen altijd vanzelf loopt. Interacties brengen ook risico's met zich mee. Veel negatieve ervaringen in de omgang met andere kinderen kan de kans op ontwikkeling van agressiviteit of teruggetrokkenheid vergroten.

Pedagogisch medewerkers spelen hier een cruciale rol: zij hebben de opdracht om interacties tussen kinderen in goede banen te leiden en de mogelijkheden tot het ontwikkelen van sociale vaardigheden zo goed mogelijk te benutten.

Bieden van kansen om waarden en normen eigen te maken

Een morele waarde is een na te streven 'kwaliteit' die we van belang vinden voor een goede en gelukkige samenleving. Bijvoorbeeld eerlijkheid, behulpzaamheid of betrouwbaarheid. Normen zijn gedragsregels die waarden zichtbaar maken. Door je aan normen te houden, laat je waarden zien. Zonder onderliggende waarden hebben normen in feite geen betekenis. Daarnaast zijn er omgangsvormen die (een groot deel van) de 'gemeenschap' belangrijk vindt, zoals groeten bij binnenkomst.

De morele ontwikkeling van kinderen begint met het aangaan van een band met de pedagogisch medewerkers en met andere kinderen. Het gevoel van gezamenlijkheid, het zich prettig voelen in relaties met anderen, is de eerste aanzet. Het goed hebben met elkaar in de vorm van rituelen, troosten en aanvoelen, is de basis van waarden en normen.

Ook vinden we het belangrijk dat een kind leert eigen behoeftes en emoties te herkennen en verwoorden, eigen keuzes te maken, zelfvertrouwen ontwikkelt en op een goede manier voor zichzelf leert op te komen. Dit doen we door het kind het gevoel te geven dat het er mag zijn. We benaderen kinderen op een positieve manier. We geven veel complimentjes aan de kinderen. We benoemen de gevoelens van het kind zodat hij weet dat we hem begrijpen en we laten merken dat zijn emoties er mogen zijn.

Voor het overdragen van waarden en normen is het belangrijk dat we zelf het goede voorbeeld geven. Dit geldt voor zowel gedragsregels ('je mag iemand niet uitschelden') als voor omgangsvormen (bv. afscheid nemen als je weggaat). We hanteren gedragsregels zo consequent mogelijk.

Pedagogische opvoedingsdoelen en de praktijk

We besteden bij al onze kinderopvanglocaties structureel aandacht aan pedagogisch beleid en de koppeling met de praktijk. Dit doen we door middel van het Pedagogisch proces. De basis van het Pedagogisch proces is het pedagogisch beleidsplan. Hierin zijn onze algemene pedagogische doelstellingen vastgelegd. Daarnaast heeft elke groep zijn eigen pedagogisch werkplan. Het pedagogisch werkplan is de praktische vertaling van onze algemene pedagogische doelstellingen. De manier van werken is hierin vastgelegd en ook de middelen die wij daarbij gebruiken. De basis van onze pedagogische doelstellingen zijn de vier pedagogische opvoedingsdoelen. De methode die wij gebruiken om onze pedagogische doelstellingen in de praktijk tot uitvoering te brengen is in de kinderopvang 0-4 en de peuteropvang 'Piramide'. Op verschillende bso locaties werken we met de methode 'BeweegWijs'.

Pedagogisch medewerkers worden geschoold in deze manier van werken tijdens themabijeenkomsten, trainingen BeweegWijs, Piramidetrainingen, OVM-cursussen en VVE-bijeenkomsten. tijdens team/clusteroverleggen bespreken we onze werkwijze en is er ruimte voor discussie en bijstellen van onze werkwijze.

Daarnaast werken we met Video Interactiebegeleiding, VIB. Het pedagogisch handelen van de medewerker in contact met de kinderen wordt op film vastgelegd. Met een gecertificeerde interactiebegeleider, in dit geval de leidinggevende, worden de filmopnames geanalyseerd en besproken. Pedagogisch medewerkers leren zo goed te kijken naar kinderen, initiatieven van het kind herkennen, waardoor elk kind wordt gestimuleerd in zijn of haar ontwikkeling. Bovendien leren zij handelingen in simpele bewoordingen uit te leggen, waardoor kinderen zich veiliger voelen en hun omgeving als prettig ervaren. Elk kind, groot of klein, wil zich immers gehoord en gezien voelen.

3. Ontwikkeling en begeleiding van kinderen

Onze pedagogisch medewerkers stimuleren en volgen voortdurend de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen.

BeweegWijs

Wij werken op een aantal locaties buitenschoolse opvang met de methode BeweegWijs. BeweegWijs is een project om kinderen spelenderwijs in beweging te krijgen. BeweegWijs is ontwikkeld voor kinderen op school en bij de buitenschoolse opvang. Het is de bedoeling dat er meer gespeeld, dus meer bewogen wordt. BeweegWijs wil spelen en bewegen een vaste plaats geven in de buitenschoolse opvang. De methode heeft als meerwaarde dat kinderen die minder actief zijn, gestimuleerd worden te bewegen. Het gaat bij de methode BeweegWijs om, de naam zegt het al, bewegen. Dit kan zijn in de vorm van sportactiviteiten maar dit kunnen ook spellen of creatieve activiteiten zijn. Je hoeft dus niet goed te kunnen sporten om met BeweegWijs te werken. Het gaat om bewegen, dat zijn bijvoorbeeld activiteiten zoals knikkeren, bouwen of tikspelen. De spelen bieden ontspanning, uitdaging en kinderen kunnen tevens competitief bezig zijn. Vooral de oudere kinderen willen graag prestatiegericht bezig zijn.

Voor wat betreft de Beweegwijsmethodiek volgen onze pedagogisch medewerkers werkzaam bij de buitenschoolse opvang 4-13 de basiscursus BeweegWijs en nemen zij vervolgens deel aan nascholingscursussen.

Piramide

Wij werken op al onze kinderopvang- en peuteropvang-locaties met de methode Piramide. Piramide is een programma voor alle kinderen, en is daarnaast bijzonder geschikt voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Piramide zorgt er voor dat spelenderwijs de ontwikkeling van het jonge kind wordt gestimuleerd. Het programma bestaat uit een aantal **projecten** die aansluiten bij de leeftijd en belevingswereld van zeer jonge kinderen. De projecten richten zich op de volgende acht ontwikkelingsgebieden:

- sociaal-emotionele ontwikkeling
- persoonlijkheidsontwikkeling en zelfredzaamheid
- creatieve ontwikkeling
- motorische ontwikkeling en ontwikkeling van het schrijven
- ontwikkeling van waarneming
- taalontwikkeling en ontwikkeling van het lezen
- denkontwikkeling en ontwikkeling van het rekenen
- oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning

Voor wat betreft de Piramidemethode volgen al onze pedagogisch medewerkers werkzaam bij de kinderopvang 0-4 en de peuteropvang de basistraining *Piramide*. Wanneer zij zijn gecertificeerd nemen zij vervolgens ieder jaar deel aan het nascholingstraject. Informatie over de projecten en werkwijze is te vinden in de pedagogisch werkplannen van de kinderopvang 0-4 en peuteropvang.

Observeren en signaleren

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de kinderen en de groep. Dit is een bron van plezier, inzicht en verwondering. Ze houden iedere dag zorgvuldig in de gaten hoe het met de kinderen gaat. Als het nodig is, passen ze daar hun manier van omgang met een kind of een groep kinderen op aan. Maar elk kind apart wordt ook systematisch gevolgd. Bij het observeren van de

individuele ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen en het vastleggen daarvan wordt gebruik gemaakt van het Ontwikkelingsvolgmodel.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik geldt een ander plan van aanpak. Dan maken we gebruik van de Meldcode en het stappenplan in de Meldcode.

Ontwikkelingsvolgmodel

Kinderen op onze voorschoolse voorzieningen worden op een pedagogisch verantwoorde manier begeleid en de pedagogisch medewerkers zijn geschoold in het vroegtijdig signaleren van mogelijke ontwikkelingsachterstanden. Alle kinderen worden tijdens hun verblijf op de groep systematisch en individueel gevolgd in hun ontwikkeling. De methode die we hiervoor hebben gekozen is het Ontwikkelingsvolgmodel (Ovm) van het Seminarium voor Orthopedagogiek.

We observeren de kinderen op de volgende ontwikkelingsgebieden:

1. De basale ontwikkeling, zoals de zelfstandigheid, zelfredzaamheid en sociaal-emotionele ontwikkeling
2. De taalontwikkeling
3. De spelontwikkeling
4. De motorische ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers hebben een training gevolgd in het invullen van het Ovm en kunnen het Ovm zelfstandig invullen. Iedere groep heeft een laptop met het digitale Ovm. Periodiek worden er herhalingscursussen georganiseerd.

Het Ovm wordt op vaste momenten tijdens de opvangperiode ingevuld en door de pedagogisch medewerkers met de ouders besproken. Hier is een planning voor vastgelegd. Mogelijke achterstanden zijn direct inzichtelijk.

Omdat de SWW het belangrijk vindt dat de informatie over de ontwikkeling van een kind (op de voorschoolse voorziening) overgedragen wordt aan de basisschool, vanwege de doorgaande ontwikkeling/leerlijn van een kind en om te voorkomen dat het spreekwoordelijke wiel opnieuw uitgevonden moet worden, is het Ontwikkelingsvolgmodel tevens het overdrachtsdocument.

Vlak voordat een kind de 4 jarige leeftijd bereikt, wordt het Ontwikkelingsvolgmodel opgestuurd naar de basisschool waar het kind naar toe zal gaan. Alleen in geval van zorg of bij eventuele bijzonderheden wordt het Ontwikkelingsvolgmodel, met medeweten van ouders, mondeling overgedragen aan de school. Het Ontwikkelingsvolgmodel mag altijd worden ingezien door ouders. Als er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind wordt dit altijd besproken met de ouders.

Meldcode

Bij SWW is de *Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* van kracht. Als er een vermoeden is van kindermishandeling of huiselijk geweld treedt de Meldcode in werking.

De Meldcode geeft via een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Daarnaast bevat deze meldcode een stappenplan hoe te handelen bij signalen van een mogelijk geweld- of zedendelict door een collega en een stappenplan hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

De procedure en het stappenplan zijn bekend bij onze medewerkers. Alle handelingen met betrekking tot de bovengenoemde stappenplannen moeten door de betrokken pedagogisch medewerker schriftelijk worden vastgelegd zodat te allen tijde inzichtelijk is welke stappen er zijn ondernomen in het traject. Wanneer een gespreksverslag is gemaakt, dienen ouders dit te tekenen voor gezien. Ouders hebben recht op inzage in het dossier van hun kind.

De pedagogisch medewerkers hebben trainingen gevolgd op het gebied van observeren en

communiceren zodat zij op een verantwoorde manier de zorgbehoefte van kinderen in kaart kunnen brengen en hierover in gesprek gaan met ouders. Bij SWW Kinderopvang is een aandachtsfunctionaris voor de Meldcode aangesteld die de procedure bewaakt en altijd geraadpleegd kan worden door de pedagogisch medewerkers. Daarnaast wordt de leidinggevende ingeschakeld. Zij ondersteunt en begeleidt de pedagogisch medewerkers bij de te nemen stappen. De Meldcode is vast onderdeel van het clusteroverleg. De Meldcode is te vinden op de website en in te zien op de groep.

Ondersteuning en begeleiding pedagogisch medewerkers

Het komt soms voor dat we ons zorgen maken over de ontwikkeling of het gedrag van een kind. Bijvoorbeeld omdat het Ovm laat zien dat een kind voor of achter loopt in de ontwikkeling. We handelen dan volgens een stappenplan.

In eerste instantie bespreken pedagogisch medewerkers de zorg met de collega-pedagogisch medewerkers van de groep. Er wordt afgestemd of de zorg wordt gedeeld, dit wordt vastgelegd in het logboek en er wordt in het team besproken wat de volgende stap is. Er zijn vijf mogelijkheden:

- De zorg wordt direct besproken met ouders
- De zorg wordt besproken tijdens het team/clusteroverleg waarbij het gehele team aanwezig is. Bespreken van kinderen is daarin een vast onderdeel op de agenda. De leidinggevende zit dit overleg voor en bepaalt samen met het team wat de vervolgstappen zullen worden. Er worden afspraken gemaakt hoe te handelen en deze worden vastgelegd.
- Het kind wordt ingebracht bij de Kindbespreking dat wordt voorgezeten door de coördinator voorschoolse projecten.
- Het stappenplan van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt geraadpleegd en treedt in werking.
- De pedagogisch medewerker neemt direct contact op met de leidinggevende of de coördinator voorschoolse projecten omdat er snel gehandeld moet worden of omdat de pedagogisch medewerker twijfelt over wat te doen.

Mogelijk worden meerdere van de vijf bovengenoemde stappen tegelijk genomen. In alle gevallen wordt de leidinggevende en/of de coördinator voorschoolse projecten ingeschakeld. Zij begeleiden de pedagogisch medewerkers bij de te nemen stappen en spelen hier zo nodig een rol in. De leidinggevende ondersteunt de medewerkers in die gevallen waar specifieke begeleiding nodig is, zoals bij de pedagogische aanpak van kinderen met ontwikkelingsproblemen. De leidinggevende adviseert en/of ondersteunt medewerkers bij gesprekken met ouders.

De pedagogisch medewerkers zijn allemaal getraind in het invullen van het Ovm en periodiek wordt dit opgefrist.

Doormiddel van VIB leren medewerkers goed kijken naar kinderen en signalen herkennen. De leidinggevende volgt en coacht alle medewerkers middels Video interactie begeleiding (VIB). Daarnaast is er in het clusteroverleg structureel aandacht voor het leren signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen. Dit geldt ook voor de bso.

Ouders informeren en doorverwijzen

De pedagogisch medewerker bespreekt met de ouders de opvallende punten in de ontwikkeling van het kind. We vinden het belangrijk dat we een zo compleet mogelijk beeld krijgen van de ontwikkeling (taal, spel, motoriek en sociaal-emotioneel) van een kind. De inbreng van ouders/verzorgers is voor ons essentieel en deze wordt gewaarborgd. Er vindt geen informatieoverdracht over het kind plaats zonder medeweten en toestemming van ouders (tenzij de ernst van de situatie dusdanig is dat de veiligheid van het kind in gevaar komt).

Als er zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind wordt dit besproken met de ouders en adviseren de pedagogisch medewerkers over de te nemen stappen. De leidinggevende kan hierbij ondersteuning bieden.

In samenspraak met de ouders zijn er een aantal mogelijkheden:

1. het kind wordt in de kindbespreking besproken en dan volgt een advies aan de ouders of anders,
2. het kind kan door de VVE-begeleidster begeleid worden (hiervoor is een indicatie van Yunio JGZ nodig).
3. Als er zorgen zijn over de ontwikkeling of andere problemen die vragen om een doorverwijzing naar een passende instantie wordt de leidinggevende ingeschakeld en/of de coördinator voorschoolse projecten. Zij kijken samen met de pedagogisch medewerker naar welke instantie het beste kan worden doorverwezen of vragen hierover advies, bijvoorbeeld bij Yunio JGZ. Vervolgens kunnen zij het eerste contact leggen met deze instanties. De pedagogisch medewerker begeleidt de ouders tijdens dit traject.

Indien het kind extra begeleiding krijgt van een VVE-begeleidster, gaat deze op huisbezoek voor een intake-gesprek. Vervolgens wordt er een begeleidingsplan opgesteld. De voortgang en ontwikkelingen worden continue teruggekoppeld naar de ouders. Ook kunnen de ouders zelf contact opnemen met de betrokkenen in het begeleidingstraject.

Ook bij een vermoeden van mishandeling of huiselijk geweld wordt het gesprek met ouders aangegaan door de pedagogisch medewerker meestal samen met de leidinggevende, zie stappenplan Meldcode.

Kindbespreking

Drie maal per jaar vindt er een gezamenlijke kindbespreking plaats. Hierbij zijn de pedagogisch medewerkers van de groep, de VVE-begeleidster, de JGZ-verpleegkundige van het consultatiebureau en de coördinator voorschoolse projecten aanwezig. We kiezen er bewust voor om het grootste gedeelte van het team aan de kindbespreking te laten deelnemen vanwege de aanvullende informatie die een ieder levert en vinden het tevens een waardevolle manier van deskundigheidsbevordering voor iedereen.

De kinderen die tijdens de kindbespreking worden besproken zijn:

1. kinderen waarover de pedagogisch medewerkers of VVE-begeleidster zich zorgen maken of twijfels/vragen hebben over de ontwikkeling.
2. kinderen waarover de JGZ-verpleegkundigen zich zorgen maken of twijfels/vragen hebben over de ontwikkeling.
3. kinderen waarover Yunio JGZ een overdrachtformulier heeft opgestuurd naar de SWW.
4. kinderen waarover ouders/verzorgers zich zorgen maken.
5. kinderen waarover derden (observatie- en onderzoeksinstanties) zich zorgen maken en bij de SWW aangemeld worden.
6. kinderen die in het VVE-traject begeleid worden.

Het resultaat van de kindbespreking moet zijn:

1. vroegtijdige signalering van en verkleinen van mogelijke ontwikkelingsachterstanden bij kinderen (0-4 jaar).
2. intensievere samenwerking en afstemming tussen Yunio-JGZ en de kinderopvang (kinderdagverblijven en peuterspeelzalen) van de SWW wat betreft de begeleiding/verwijzing van kinderen.

3. continuïteit van de kwaliteit van de begeleidingstrajecten door het structurele karakter van de kindbesprekingen.
4. deskundigheidsbevordering van alle betrokkenen bij de kindbespreking.

Bij vragen over de ontwikkeling van een kind kunnen pedagogisch medewerkers ook een beroep doen op de VVE-begeleidsters, de coördinator voorschoolse projecten of de JGZ-verpleegkundige van het consultatiebureau. In het *werkdokument VVE-begeleidingstraject en kindbespreking* staan de werkprocessen en te nemen stappen benoemd.

VVE begeleidingstraject

De VVE-begeleidster is een pedagogisch medewerker die gekwalificeerd is om kinderen met een (mogelijke) ontwikkelingsachterstand te begeleiden. De kinderen die begeleid worden in het zogenaamde VVE-traject krijgen 1 uur per week extra begeleiding van de VVE-begeleidster. Die begeleiding kan in, of buiten de groep plaatsvinden, individueel of in kleine groepjes.

In de Kindbespreking wordt besloten of een kind extra begeleiding krijgt van de VVE-begeleidster. De pm-er maakt het besluit aan de ouders kenbaar, mits anders afgesproken en ouders krijgen de folder VVE-begeleiding. Als de ouders akkoord gaan maakt de VVE-begeleider, binnen één week, een afspraak voor een intakegesprek (=huisbezoek).

De VVE-begeleidster legt tevens uit wat de extra begeleiding in kan houden en geeft aan dat er binnen zes weken een begeleidingsplan gereed is. De ouders kunnen dit begeleidingsplan, op afspraak, inkijken.

De VVE-begeleidster maakt op basis van de informatie van de pedagogisch medewerkers, het intakegesprek, informatie van derden (bijv. het overdrachtsformulier van Yunio) en eigen observaties een begeleidingsplan. Deze wordt besproken met de betrokken pedagogisch medewerker, te weten de mentor en met de ouders. In dit begeleidingsplan worden doelen voor ouders en voor de pedagogisch medewerkers opgenomen.

Ouders zijn onze belangrijkste samenwerkingspartners. We sluiten aan bij de behoeften en mogelijkheden van het kind en ouders. Overleg en afstemming met ouders vindt in alle fasen van het VVE-begeleidingstraject plaats. Iedere zes weken vindt er door de VVE-begeleidster een terugkoppeling plaats van de ontwikkelingen van het kind aan de hand van het begeleidingsplan. Bij de haal- en brengmomenten is er ook vaak contact.

Interne informatieoverdracht

Voor een aantal kinderen is er altijd een interne 'warme overdracht':

1. Kinderen die in het VVE-traject begeleid zijn;
2. Kinderen die in de Kindbespreking of het clusteroverleg besproken zijn en waarover de pedagogisch medewerkers en/of ouders zich zorgen maken of waar bijzonderheden in de ontwikkeling zijn gesignaleerd.

De informatie over de ontwikkeling van deze kinderen wordt middels een 'warme overdracht' door de VVE-begeleidsters en/of mentor aan de mentor van de andere kinderopvangvoorziening van de SWW doorgegeven. Dit gebeurt middels het Ontwikkelingsvolgmodel en bij voorkeur in aanwezigheid van ouders/verzorgers. Onder mentor verstaan wij de pedagogisch medewerker die de kinderen die onder haar mentorschap vallen extra goed in de gaten houdt.

4. Algemene informatie

Pedagogisch medewerkers en stagiaires

De kinderen worden opgevangen door gekwalificeerde pedagogisch medewerkers die minimaal beschikken over een mbo opleiding niveau drie. Het aantal pedagogisch medewerkers dat tegelijkertijd aanwezig is hangt af van de aantallen kinderen die komen. We baseren ons hierbij op de beleidsregels uit de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. We houden daarbij de beroepskracht-kind-ratio aan. Op de site 1ratio.nl is de beroepskracht-kind-ratio (bkr) makkelijk te bepalen.

Soms zijn er invalkrachten werkzaam op de groep ter vervanging van de vaste pedagogisch medewerkers. Er wordt naar gestreefd om per dagdeel tenminste één vaste pedagogisch medewerker op de groep aanwezig te laten zijn. Vakanties van de vaste pedagogisch medewerkers worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. We werken zo veel mogelijk met vaste invalkrachten op de groep.

Soms is er een extra volwassene op de groep, dit kan een stagiaire of een vrijwilliger zijn. Stagiaires en vrijwilligers zijn boventallig. SWW Kinderopvang werkt samen met verschillende beroepsopleidingen zoals ROC het "Graafschap College" te Doetinchem-Groenlo. Bij activiteiten van stagiaires is altijd een eigen pedagogisch medewerker aanwezig die de eindverantwoordelijkheid draagt. Notabene: stagiaires kunnen onder bepaalde voorwaarden, incidenteel als tweede kracht ingezet worden.

Drie-uursregeling

Binnen de kinderopvang mag tijdens een opvangdag van minimaal 10 uur gedurende 3 uur per dag worden afgeweken van de bkr, de zogenaamde drie-uursregeling. Bij SWW Kinderopvang kiezen we ervoor om binnen de kinderopvang 0-4 het eerste half uur, het laatste uur en tussen de middag (anderhalf uur) minder pedagogisch medewerkers in te zetten. Het eerste half uur en het laatste uur van de opvangdag is het vaak rustiger op de groep, kinderen moeten nog komen of zijn al naar huis, en zijn we in de opstart- dan wel afrondfase van de dag. Dit maakt dat we met minder pedagogisch medewerkers op een verantwoorde manier de opvang kunnen verzorgen. Ook tussen de middag geldt dat het vaak rustiger is op de groep omdat veel kinderen tussen de middag in bed liggen. Onze pedagogisch medewerkers kunnen op dat moment om de beurt pauze houden. Wel zorgen we altijd dat er een tweede volwassene in het gebouw is of snel bereikbaar is, zodat bij calamiteiten hulp snel ter plaatse is.

De tijden waarop we afwijken van de bkr zijn:

- 08.00-08.30
- 12.30-14.00
- 17.00-18.00

Deze tijden zijn voor iedere dag van de week dezelfde.

Op de bso houden we de half-uursregeling aan. Aan het eind van de opvangdag werken we gedurende een half uur met minder pedagogisch medewerkers. De dag is op dat moment in de afrondfase en er zijn al kinderen naar huis waardoor het rustiger is op de groep.

Op de peuteropvang werken we niet met de half-uursregeling.

Stamgroep en groeps grootte

Bij de groeps grootte en de leeftijdsopbouw van de groepen baseren we ons op de beleidsregels uit de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

Kinderen worden opgevangen in een stamgroep (kinderopvang 0-4 en peuteropvang) of basisgroep (buitenschoolse opvang) met een vaste groepssamenstelling. In het pedagogisch werkplan wordt dit uitvoerig beschreven.

Vaste-gezichten criterium

Binnen de kinderopvang geldt het vaste-gezichtencriterium. Het vaste-gezichtencriterium houdt in dat er voor ieder kind 'vaste' gezichten (een vast gezicht is een vaste pedagogisch medewerker) op de groep zijn, waarvan er altijd één aanwezig is. Het aantal 'vaste' gezichten voor nuljarigen gaat per januari 2018 van drie vaste gezichten naar twee. Het aantal vaste gezichten voor kinderen tussen 1-4 jaar is drie.

Bij SWW geven we dit vaste-gezichtencriterium op de volgende manier vorm: Een baby (0-1) heeft twee vaste gezichten en een dreumes of peuter (1-4) drie vaste gezichten. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één 'vast' gezicht van het kind op de groep. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerkers, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken, naast de 'vaste' gezichten. De 'vaste' gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau. We roosteren onze medewerkers op zo'n manier dat we hieraan voldoen. Uitzonderingen zijn ziekte of vakanties van medewerkers. Op deze momenten kunnen wij het vaste-gezichtencriterium niet altijd garanderen. Wel doen wij er alles aan om waar mogelijk ook op deze momenten te voldoen aan het vaste-gezichtencriterium. Daarnaast zorgen we dat er altijd andere vaste medewerkers van het team aan het werk zijn waardoor er wel continuïteit is op de groep. Tijdens de vroegopvang (07.00-08.00) en laatopvang (18.00-19.00) en tijdens de lunchpauzes van onze medewerkers kunnen we niet altijd voldoen aan dit vaste-gezichtencriterium. Dit heeft ermee te maken dat onze medewerkers maximaal 10 uur per dag aanwezig zijn. Ouders zijn hiervan op de hoogte. Kinderen met flexibele opvang vallen niet onder dit vaste-gezichtencriterium. Ouders zijn hiervan op de hoogte. Als kinderen ruilen van dag kunnen we niet voldoen aan het vaste-gezichtencriterium. Ouders zijn hiervan op de hoogte.

Open deuren beleid

Elk kind behoort tot een stamgroep/basisgroep met vaste pedagogisch medewerkers. Als het kind zich veilig genoeg voelt kan hij de rest van de ruimtes gaan ontdekken. Het pedagogisch werkplan beschrijft per groep wat hierover de afspraken zijn.

Activiteiten buiten de stamgroep

Er zijn een aantal momenten waarop de kinderen hun stamgroep/basisgroep verlaten voor activiteiten. Bijvoorbeeld omdat er op de locatie een activiteit wordt georganiseerd of omdat er een activiteit buiten de locatie wordt georganiseerd zoals een uitstapje naar de kinderboerderij of het bos etc. De pedagogisch medewerkers bereiden de kinderen voor op het verlaten van de stamgroep. De ouders worden door de pedagogisch medewerkers geïnformeerd over de activiteit.

Wanneer een kind VVE-begeleiding heeft gaat hij/zij mee met de VVE-begeleidster naar een andere ruimte in het gebouw. Dit gebeurt op vaste tijden.

Samenvoegen van stamgroepen

Een kind zit bij ons maar in één stamgroep/basisgroep, maar kan wel van twee groepsruimtes gebruik maken. Het kan daarbij zijn dat de hele stamgroep/basisgroep in een andere ruimte zit of dat bijvoorbeeld op rustige dagen twee stamgroepen/basisgroepen worden samengevoegd in de ruimte van één van beide groepen. De stamgroepen/basisgroepen blijven dan compleet maar zitten samen in een ruimte. Door het samenvoegen van groepjes kinderen is er meer keus voor kinderen om samen te spelen met andere kinderen en ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden. Doordat alle groepen gedurende de dag met eenzelfde dagprogramma werken is de

structuur en werkwijze op een (samengevoegde) groep min of meer gelijk. De continuïteit voor de kinderen is daarmee gewaarborgd.

Opvang in een andere stamgroep

Met vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouder kan een kind gedurende een overeengekomen periode worden opgevangen in een andere stamgroep/basisgroep dan de eigen stamgroep/basisgroep. Bijvoorbeeld omdat er een verzoek is van ouders om een kind in twee stamgroepen te plaatsen, omdat er geen plek is op verschillende dagen in dezelfde groep. Of omdat de stamgroep/basisgroep is gesloten op woensdagmiddag.

Als een kind op twee verschillende locaties van SWW Kinderopvang wordt opgevangen worden er met ouders twee plaatsingscontracten afgesloten.

Voor opvang in de zomervakantie vragen we ouders een formulier vakantieopvang in te vullen. In de zomervakantie zijn er minder kinderen op de opvang. Door te inventariseren welke kinderen er komen zijn wij in de gelegenheid om groepen samen te voegen en pedagogisch medewerkers verlof op te laten nemen. We voegen waar mogelijk groepen met dezelfde groepssamenstelling samen. Ouders geven hiervoor schriftelijk toestemming middels het invullen van het vakantieformulier. Voordat de vakantie begint informeren wij de ouders via een brief op welke groep hun kind(eren) geplaatst is in de vakantie.

Afnemen van extra dag(del)en en ruildagen

Ouders kunnen, in overleg, incidenteel een extra dag(deel) afnemen welke buiten de vaste contracturen valt of een verzoek doen om te ruilen van een dag waarop het kind normaal komt met een andere dag waarop het niet is geplaatst. De pedagogisch medewerker-kind-ratio en groepssamenstelling is hierin leidend. Incidenteel ruilen van dagen kan plaatsvinden binnen een kalenderjaar. Afneming van incidenteel extra dagdelen geldt tegen vergoeding van het geldende tarief. Het verzoek kan worden gedaan bij de pedagogisch medewerker. Er wordt door haar gekeken of er ruimte is voor het kind op een andere dag. Dit hangt af van de groepsbezetting en eventuele bijzonderheden op de groep. Als er geen plek is op de vaste stamgroep/basisgroep kan de opvang van extra dagdelen en ruildagen ook plaatsvinden op een andere groep dan de stamgroep/basisgroep. Hiervoor geeft de ouder schriftelijk toestemming door het invullen en ondertekenen van het *formulier aanvraag extra opvang* of *formulier aanvraag ruildag*. Dit betreft een van te voren vastgestelde periode.

Wanneer er structureel wordt geruild van dag of extra opvang wordt afgenomen op de eigen stamgroep wordt dit in de plaatsingsovereenkomst aangepast en door ouders ondertekend. De maandfactuur zal dan ook veranderen. Indien in de eigen stamgroep/basisgroep geen ruimte is, kan het kind tijdelijk in een andere stamgroep/basisgroep geplaatst kan worden totdat er ruimte is op de eigen stamgroep. Dit wordt met de ouders van het betreffende kind besproken en de ouder geeft hiervoor schriftelijk toestemming.

Flexibele opvang

Bij SWW Kinderopvang kunnen we een beperkt aantal kinderen met een overeenkomst voor flexibele opvang plaatsen. Met een flexibele overeenkomst neemt een ouder op wisselende dagdelen in de maand opvang af. Deze opvang is bedoeld voor ouders die maandelijks van rooster veranderen. De ouder sluit een overeenkomst af met een minimum van gemiddeld één dagdeel per week. Twee weken voor het begin van elke maand geeft de ouder aan de groep door welke dagen opvang wordt gewenst. De opvang zal zoveel mogelijk in dezelfde stamgroep/basisgroep

plaatsvinden, maar we kunnen dit niet garanderen. Bij te laat doorgeven van de dagen vervalt het automatisch recht. Beoordeling vindt dan plaats op basis van beschikbare ruimte/personeel.

Oudercontacten

Ouders en kinderopvang delen de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van het kind. Om een kind goed op te kunnen vangen moeten wij op de hoogte zijn van de thuissituatie van het kind. Uiteraard voor zover dit van betekenis is voor de opvang. Andersom moet de ouder ook weten hoe de dag op de groep is verlopen, hoe het kind zich daar gedraagt, voelt etc. Regelmatige uitwisseling tussen ouders en groepsleiding vinden wij belangrijk. We nemen de tijd voor een kennismakingsgesprek: in dit gesprek wordt de basis gelegd voor verdere samenwerking en het opbouwen van een vertrouwensband. Na zes weken vullen ouders een evaluatieformulier in over de wenperiode. Deze informatie gebruiken wij om te checken of ouders tevreden zijn over de wenperiode en om de kennismaking van kinderen nog beter te laten verlopen.

Contacten met ouders zijn er natuurlijk ook tijdens het brengen en halen van de kinderen. Als ouders of pedagogisch medewerkers behoefte hebben aan een uitgebreider gesprek over hun kind, kan daartoe een afspraak worden gemaakt. Als er bij de pedagogisch medewerkers zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind wordt dit besproken met de ouders.

Minimaal één keer per jaar wordt er een ouderavond georganiseerd voor ouders.

Eén keer per kwartaal verschijnt de Nieuwsbrief kinderopvang/peuteropvang waarin ouders worden geïnformeerd over allerlei zaken.

Ouders en medezeggenschap

Zowel de peuteropvang, de kinderopvang 0-4 als buitenschoolse opvang van SWW kinderopvang heeft een oudercommissie die de belangen van de ouders en de kinderen behartigt. De onderwerpen die besproken worden zijn o.a. voeding, openingstijden, prijs, pedagogisch beleid, veiligheid en kwaliteit. Bij wijzigingen of nieuw beleid wordt de oudercommissie om advies gevraagd. Ook kan de oudercommissie een ongevraagd advies uitbrengen aan SWW Kinderopvang. De notulen van de vergaderingen zijn te vinden op de website van SWW. Meer informatie over de specifieke oudercommissie per locatie vindt u in het pedagogisch werkplan.

Vierogenprincipe

SWW Kinderopvang hanteert sinds juli 2013 het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe geldt op de kinderopvang 0-4 en de peuteropvang. Het vierogenprincipe houdt in dat er altijd vier oren of ogen op de kinderopvang zijn. Er moet altijd iemand kunnen meekijken of meeluisteren. Als een pedagogisch medewerker alleen op de groep staat is er altijd een volwassene in de buurt die mee kan kijken of luisteren. Deze tweede volwassene kan een pedagogisch medewerker van een andere groep zijn, een stagiaire, een medewerker van de huishoudelijke dienst of een medewerker van kantoor. Uitgebreide informatie over het vierogenprincipe staat beschreven in het *document vierogenprincipe* dat is te vinden op de website www.swwkinderopvang.nl of op te vragen bij de leidinggevende kinderopvang/peuteropvang. In het pedagogisch werkplan staat per locatie beschreven hoe we voldoen aan het vierogenprincipe.

Achterwacht

In situaties dat er heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig/beschikbaar of een direct oproepbare achterwacht bereikbaar.

Als er een calamiteit ontstaat en er is geen tweede volwassene op de locatie aanwezig dan kan de pedagogisch medewerker contact opnemen met de leidinggevende kinderopvang/peuteropvang en/of roostermaker. Zij kunnen binnen 15 minuten op de locatie zijn en zorgen er voor dat er snel ondersteuning op de groep geregeld wordt. De telefoonnummers zijn schriftelijk vastgelegd en te

vinden in de agenda van de groep en op het intranet van de website van SWW. Dit is de algemene afspraak. Per locatie is in het pedagogisch werkplan beschreven hoe de achterwacht is geregeld.

Wennen

We besteden extra aandacht aan nieuwe kinderen en hun ouders. We vinden het belangrijk dat ze zich snel thuis voelen. Voordat een kind start op de groep vindt er een kennismakingsgesprek met de ouders en eventueel het kind plaats op de groep. Pedagogisch medewerkers bereiden dit gesprek voor. Ouders worden tijdens dit gesprek geïnformeerd over de gebruiken en gewoontes van de groep. Ook wordt er verteld wat de ouders en het kind van ons kunnen verwachten en wat wij van de ouders en het kind verwachten. Ouders kunnen hun wensen en verwachtingen kenbaar maken. Na dit gesprek begint een kind met wennen op de groep. Een kind komt in ieder geval twee keer 'wennen' op de groep voordat het officieel start. Het is belangrijk dat het kind eerst een keer, samen met de ouder(s), komt kijken. Vervolgens is het goed om, zeker bij jonge kinderen, het kind de eerste keer wat eerder op te halen. Het kind krijgt de ruimte om te wennen. De precieze wentijden en wenprocedure staat beschreven in het *Document Wenbeleid*. Als de wenperiode goed is verlopen start het kind vervolgens op zijn vaste dagen.

Als een kind binnen een locatie overgaat naar een andere groep hanteren we dezelfde procedure omdat we het belangrijk vinden om ouders en kinderen goed te begeleiden bij de overgang naar de nieuwe groep. Het kind moet de gelegenheid krijgen om te wennen aan de nieuwe groep.

Als kinderen komen wennen op een groep houden we de bkr (beroepskracht-kind-ratio) in acht. Als kinderen intern overgaan binnen een locatie van de ene groep naar de andere groep kan het zijn dat er tijdelijk meer of minder kinderen op een groep zijn tijdens de wentijd, maar het totaal aantal vereiste pedagogisch medewerkers blijft onveranderd. Er kunnen maximaal drie kinderen tegelijk wennen op een groep (bij de bso zijn dit vier kinderen).

Gymkids

Sinds 2013 werken we bij SWW Kinderopvang met Gymkids. Gymkids is een methode om kinderen op een speelse manier meer en lekker te laten bewegen. Voldoende beweging heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van kinderen, zoals het ontwikkelen van motorische vaardigheden waardoor kinderen makkelijker bewegen. Daarmee groeit het zelfvertrouwen en gevoel van eigenwaarde van een kind. Daarnaast vinden we voldoende bewegen belangrijk om fit en gezond te blijven. We passen Gymkids in, in de thema's waar we mee werken.

Externe contacten

We werken regelmatig samen met instellingen en verenigingen op gebied van sport en cultuur.

Klachten

Bij klachten kunnen ouders zich melden bij een van de pedagogisch medewerkers van de groep. Wanneer de pedagogisch medewerker geen oplossing weet, wordt contact opgenomen met de leidinggevende van het team.

Mochten ouders desondanks niet tevreden zijn over hoe er met de klacht is omgegaan of geen bevredigend antwoord hebben gekregen, dan kan de klacht worden neergelegd bij de directie van SWW Kinderopvang, de oudercommissie of bij de externe klachtencommissie. Meer informatie hierover kunt u krijgen bij de leidinggevende kinderopvang en is te vinden op de website, www.swwkinderopvang.nl. Daar vindt u ook het klachtenprotocol van SWW Kinderopvang.

Indien de situatie naar uw mening daartoe aanleiding geeft, kunnen ouders ook direct hun klacht indienen bij de klachtencommissie. Het verdient echter de voorkeur de klacht eerst intern kenbaar te maken en de organisatie de gelegenheid te geven deze op te lossen.

5. Veiligheid en Gezondheid

SWW Kinderopvang BV beschikt over een groot aantal werkinstructies op het gebied van gezondheid, veiligheid en verzorging van kinderen. Deze zijn vastgelegd in de verschillende protocollen. De werkinstructies hebben onder andere betrekking op voeding, voedselhygiëne, hygiëne en gezondheid, omgaan met zieke kinderen, het toedienen van medicijnen, veiligheid van de accommodatie en materialen, calamiteiten, opzet en oefening van het brandactieplan en ontruimingsplan. Deze werkinstructies en protocollen zijn verzameld in de map ' *Veiligheid en*

Gezondheid' die op alle groepen aanwezig is. Tijdens themabijeenkomsten en clusteroverleg wordt aandacht besteed aan deze werkinstructies.

Risico-inventarisatie

Jaarlijks voert elke locatie een risico-inventarisatie op gebied van veiligheid en gezondheid uit. Per groep worden er vervolgens actieplannen gemaakt en huisregels opgesteld. Waar nodig leidt dit tot actie. Per locatie wordt hiervan een verslag gemaakt. De ouders worden via *de digitale nieuwsbrief* geïnformeerd over de acties die naar voren komen uit de risico-inventarisaties.

Ook wordt de risico-inventarisatie en evaluatie besproken met de oudercommissie.

Gemiddeld een keer per jaar voert de GGD namens de Gemeente Winterswijk een inspectie uit om te controleren of we voldoen aan de eisen die de Wet Kinderopvang stelt aan kinderopvangorganisaties. Zij bezoeken daarvoor alle locaties van SWW BV.

Huisregels

Er zijn voor elke groep huisregels opgesteld. Deze regels zijn bekend bij de pedagogisch medewerkers en worden nageleefd. Ook worden de kinderen geïnformeerd over de huisregels door de pedagogisch medewerkers.

Voeding

Gevarieerde voeding en bewegen zijn belangrijk voor de ontwikkeling en het welzijn van kinderen. Kinderen zijn in de groei. Gezonde voeding en voldoende beweging draagt bij aan het voorkomen van (chronische) ziekten en overgewicht. Sporten en bewegen, liefst buiten, neemt dan ook een belangrijke plaats in bij ons. Wij hebben een *voedingsbeleid* opgesteld waarbij we de richtlijnen volgen van het Voedingscentrum en de Hygiëncode voor kindercentra om te zorgen dat de kinderen gezonde en gevarieerde voeding krijgen.

Als een kind vanwege zijn gezondheid (of allergieën) andere voeding moet krijgen dan op de kinderopvang beschikbaar is, wordt er in overleg met de ouders naar een oplossing gezocht. We hanteren richtlijnen voor het bewaren en bereiden van voeding en letten erop dat de kinderen en pedagogisch medewerkers voor het eten hun handen wassen.

Ziekte en medicijnen

Wij zijn van mening dat een ziek kind in principe thuis moet zijn. We zullen dan ook in alle gevallen waarin kinderen ziek worden op de kinderopvang contact opnemen met de ouders. We hebben echter wel begrip voor situaties waarin het misschien niet altijd mogelijk is om een ziek kind meteen op te komen halen. Moet een ziek kind onverhoopt toch op de kinderopvang blijven dan is er de gelegenheid voor het kind om bijvoorbeeld rustig op een bank te gaan liggen.

Mocht er een ongeval gebeuren met een van de kinderen dan wordt, in overleg met de ouders (als zij te bereiken zijn), de huisarts van het kind geraadpleegd. Indien nodig gaan we samen met het kind naar de EHBO van het SKB-ziekenhuis.

In het *ziekteprotocol* staat uitvoerig beschreven hoe te handelen in geval van ziekte.

Soms is er een verzoek van ouders om een kind medicijnen toe te dienen tijdens de opvang. In het *protocol geneesmiddelenverstrekking en medisch handelen* staat beschreven wat hierover de afspraken zijn. Ouders moeten in alle gevallen eerst een *akkoordverklaring gebruik geneesmiddelen zelfzorgmiddelen* invullen en ondertekenen alvorens wij medicijnen kunnen toedienen.

Veiligheid en hygiëne

Met de kinderen zijn duidelijke afspraken gemaakt welke ruimten gebruikt mogen worden. In de overige ruimten mogen de kinderen niet komen.

Ten aanzien van het schoonhouden van ruimten, kleding en speelgoed zijn afspraken gemaakt. De groepsruimten worden tweemaal per week schoongemaakt, de vloeren worden iedere dag geveegd en na een maaltijd, het keukenblok en het sanitair elke dag. Het speelgoed en de verkleedkleden worden periodiek schoongemaakt. Er worden twee schoonmaakroosters gehanteerd, een voor de dag en een voor de week/maand.

Huisvesting

We maken gebruik van passend ingerichte ruimtes voor spelen, rusten en het doen van activiteiten die in overeenstemming zijn met het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen. We zorgen daarbij dat de ruimtes veilig en schoon zijn. Er is een ruime, aangrenzende, toegankelijke en veilige op de leeftijd afgestemde buitenspeelruimte beschikbaar.

VOG

Alle beroepskrachten, vrijwilligers en medewerkers in opleiding/stagiaires die bij SWW werkzaam zijn, beschikken over een geldige verklaring omtrent gedrag. Vanaf 1 maart 2013 is er sprake van continue screening, hetgeen betekent dat er door de overheid doorlopend gescreend wordt op mogelijke strafbare feiten.

6. Verwijzing naar overige informatie

Het algemeen pedagogisch beleidsplan heeft een aantal supplementen, te weten:

- Vierogenprincipe kinderopvang 0-4
- Vierogenprincipe peuteropvang
- Wenbeleid buitenschoolse opvang
- Wenbeleid peuteropvang
- Wenbeleid kinderopvang 0-4

- Opvang in stamgroepen en basisgroepen SWW Kinderopvang

Daarnaast wordt er naar een aantal documenten en protocollen verwezen.

- Document Hygiëne
- Ziekteprotocol
- Protocol geneesmiddelenverstrekking en medisch handelen
- Werkdocument VVE-begeleidingstraject en kindbespreking
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Klachtenprotocol
- Protocol Social Media
- Formulier afname extra dag(del)en
- Formulier ruildagen
- Diverse akkoordverklaringen

U kunt deze supplementen en documenten vinden op de website van SWW te weten, www.swwkinderopvang.nl. U kunt de supplementen en documenten ook opvragen op de groep waar uw kind wordt opgevangen of bij de locatiemanager.